

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.

Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Feladó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Harátok-tere Maunajlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 43.

Nyitlter soronkint 40 fillér.

A „Fehér-Kereszt” ünnepélye.

A jótékony-ság tegnap olyan ünnepet ült nálunk, amilyent nemcsak városunkban, a megyében de az országban is ritkán láthatnak azok, akik ugyszólván állandóan a jótékony-ság ügyét hivatásszerűen kezelik.

Az Orsz. Fehér-Kereszt-egylet elnöke: Tabody József es. és kir. kamarás, min. oszt. tanácsos maga mondotta, hogy nem találkozott még az országban egy nőegylettel sem, amely azzal a hamisítatlan rajongással és egyszerűséggel tölti be hivatását mint a szabadkai „Fehér-Kereszt”.

Olyan uri hölgyek állanak e jótékony-egylet itteni fiókja élén, akik nemcsak dolgoznak, fáradoznak és verejltékük árán érik el a szép eredményt, — akik egyuttal azzal a varázs erővel is bírnak, hogy egyöntetű mozgalomra össze tudják hozni városunk egész társadalmát, akik tehát népszerűvé tudják tenni az ügyet.

Az egylet védnöknoájének: *özv. Vojnits szül. Szemző Jozefának* kijutott a nyilvános elismerésből, mert nemcsak többszörösen köszönték meg e kiváló lelkeletű asszonyt az ügy iránti kiváló jóindulatát, de *Schmausz Endre* főispán és *Pertich Mihály* a lelenczházban megható szavakban köszönték meg ügybuzgóságát. Megható szavakban adtak ennek kifejezést midőn az ő és holdogult emlékü fiának: *Vojnits smrének* arczképét ott leleplezték.

Vojnits Szemző Jozefa és fia arczképei ott lesznek örökre a humánus intézet falán. Ideálisabban valakiről megemlékezni nem lehet.

Mellette állanak kiváló ténykedésükkel az egylet élén, akik valóságos munkakört töltenek be: *Birkásné Szuchits Adrienne, Mamusits Lázárné és özv. Morvay Akosné* urhölgyek. A nemeslelkűség és a fáradhatlan ügybuzgóság, a legőszintébb emberszeretet igazi apostolai. Összehordják a filléreket, fölkeresik, megnezik, felruhazzák és ápolják azokat

az elhagyottakat, akik a közöny hidegében különben megfagynának. Melletük van az ő 'kisegítő gárdájuk, kiknek sorában látjuk hölgyvilágunk színeét javát.

Nem csodálkozunk tehát a felett, ha ez az ünnepély is ilyen eredményt tudott felmutatni, amikort tudjuk azt, hogy ezt a derék nőegyletet városunk közszeretében álló főispánja *Schmausz Endre* is minden lépésénél támogatta.

Az ünnepség bevezető része tulajdonképen a színi előadás volt, amelyről színi referensünk ad értesítést.

A tegnapi program elejétől végig a legjobban sikerült, Budapestről megérkezett a jótékony-ság országos vándor apostola *Tabody József* min. oszt. tanácsos, es. és kir. kamarás; a Fehér-Kereszt titkárának *Dr. Balogh Ignác* kíséretében.

Tegnap (nov. 18.) a gymnasium épület csinos és elég nagy termében folyt le az ünnepség egy része. A Szabadkai Dalegyesület gyönyörűen e'badott Szózata nyitotta meg a programot. *Schmausz Endre* főispán kérték fel az elnöklésre, aki lelkesítő szavakban üdvözölte a megjelent nagyszámú

Az árvaház udvarában.*. . .

Az árvaház udvarában
Madár szállt a lombos fára,
Édes kedves csicsérgését
Hallgatja sok kicsi árva.
Milyen édes ez a kis dal,
Mennyi érzés lakik benne,
Mintha csak az édes anyjuk
Elaltató dala lenne;
Nekik is volt egykor anyjuk
De most ott van messze távol,
Dalolj nekik egy vidám dalt
A családi boldogságról!
Ott az egyik piczi gyermek,
Ugy találták az utfélen —
Ruházatlan, elhagyatva,
Dideregve, szomjan, éhen,
Nem melengető még soha,
Édes anyja ölelése, —
Hol bujdosik — ? tudja Isten,
Merre jár a messzeségbe — —
Beszélj neki tündérregét
A távoli napkeletről,
Dalolj neki egy vidám dalt
Az anyai szeretetről!

* Szavalt a szerző a „Fehér-Kereszt” 1900. november 18-iki ünnepélyén.

Picizny kis lány egy maradt meg
Egy szalmakunyhó zugában,
Csak az Isten vigyázott rá
A viharos éjszakában.
Vihar tépte szét a kunyhót
S úgy bujdosott a világnak,
Mig aztán a jó emberek
Ide hozták, s rá vigyáznak;
S visszagondol a kunyhóra
Most az ékes palotából,
Dalolj neki egy vidám dalt
Rég elmúlt boldogságról!

Ott egy másik, mostan is az
Anyja nevét emlegeti,
Szegény asszony ottan van már
Ahol senki sem keresi:
Téboldyában előhalott — —
Jobb volna tán ha nem élne,
Semhogy ilyen sorsban legyen
Elkárhözva szenvedésre;
Nem várhat már ő mentséget
Csak az égből a magasból,
Dalolj neki egy vidám dalt
Az isteni irgalomról!

Egy mosolygó picizny gyermek
A börtönben jött világra,
Ott maradt az édes anyja
A nagy szomorú rabságba.
Bűnös asszony — de a szíve
Tiszta mint az ég harmatja,
Most is zokog gyermekeért,
Hogy a törvény ott nem hagyta;
Haját tépte mikor vitték
A szomorú rab cellából,
Dalolj neki kicsiny madár
Egy szép dalt a szabadságról!

Dalolj arról, hogy az Isten
A nygalai földön járnak,
S templomokat építenek,
Oltárokat ez országnak,
Honnán az ő dicsősége,
Tömjénfüstje száll az égbe,
Lelenczházak és menhelyek
A kisdetek védelmére.
Óvd meg Isten anygalséged
Szálljon imánk Hozzád — értük —
Dalolj róluk kicsiny madár,
Zengd el az ő dicsőségük!

Csillag Károly.

Legelőcsőbb
szórakozás

a Magyar kölcsönkönyvtár

HEUMANN MÓR
könyvkereskedésben
egy óra egy korona.

közönséget. Mondani se kell, hogy ott volt a város színe-java. Ott voltak a többi társ-egyletek vallás különbség nélkül. Ott voltak ugyszólván az összes szabadkai testületek képviselői, és a vidékről ide érkezett kiküldöttek és egyesek. Ott láttuk Völker Gusztáv a bajai gymnasium derék igazgatóját is, Az üldöhelyeket szebbnél szebb és az elegancia zománczával is ékesített közönség foglalta el. A főispáni megnyitót után Pertich Mihály egyleli előző nyitotta meg lendületes beszédében az ülést. Röviden utalt az egyesületi céljaira és arra a kiváló tevékenységre, amelyet az egyesület jéles hölgyei kifejtének.

Kiemelte azokat, akik a humanizmus terén igazi munkát fejtettek ki és igazságos szavakkal méltatták az érdemeit. Szavait lelkes éljenzéssel fogadták. Szigethy József titkár olvasta fel ezután titkári jelentését, amely jelentés az egyesület emelésében nagyértékű lesz, mert hű és pontos történelmi adatokat tartalmaz. A jeles dolgozatot és előadást tetszéssel fogadták. Utána Dr. Csillag Károly szavalta el ez alkalomra írt költeményét, amelyet lapunk mai számában közölünk. Nagy figyelemmel hallgatták ezután Tabody József cs. és kir. kamarás előadását a jótékonyágról. Olyan ember beszélt itt erről a témáról aki egész életét a jótékonyág eszméjének szentelte. A szellemes előadás nagy elismerésben részesült. Nagy hatást kellett az egyesület érdemes titkárának Dr. Balogh Ferencnek beszéde is, aki nem győzte elismeréssel elhalmozni a szabadkai egyesület hölgytagjainak munkálkodását. A diszközgyűlésen még elfogadták azt a javaslatot, hogy a szabadkai gyermekmenhely címébe az «Erzsébet» nevet vegye fel. A diszközgyűlést Schmausz Endre főispán lelkesítő szavai fejezték be. Egyhangúlag fogadták el a főispánnak azt az indítványát, hogy minden szó amely ez alkalommal a diszközgyűlésen elhangzott, jegyzőkönyvileg megörökíttessék. A főispán ezután felkérte a közönséget, hogy innen a gyermekmenhely megtekintésére menjenek el. Miután a szabadkai dalárda még a Hymnuszt elénekelte a közönség a kívül már elrendezett kocsisorokat betöltötte és a menet körülbelül már délutáni 1 órakor az alaguton túl lévő menház megtekintésére indult.

Százával érkezett meg a díszes közönség a menházba, ahol, amint már említettük, az arcképleplezések történtek. Ezt megelőzte Gyenes János káplán kiválóan szép egyházi beszéde, amelynek kíséretében a menházat felszentelte.

A menházról már lapunk előző számában részletes leírást adtunk és ezuttal csak annyit jegyzünk meg, hogy csin és izlés dolgában ott mi kifogás sem tehető. Az egyesület jól megválasztott és derék orvosa, dr. Váli Dezső közegészségügyi tekintetéből is mindenképen kielégítően rendezkedett ott úgy, hogy a césziszerűségi és hasznossági tekintetek sem maradtak ott figyelmen kívül. A legnagyobb teremben vannak elhelyezve Vojnich Szemző József és fia arcképe. Apró piczi szopós gyerekek, nagyobb már járn tudó, legtöbbször szép külsejű és már is jól táplált kis gyermekek bujtak a kis ágyak takarói alatt és hamiskásan tekintettek a száz fejű publikumra, amely czirogatta és dédelgette a szülőitlen elhagyatott kicsikéket, — akik az isteni jószág apáca néniéké szigorú őrzete alatt állanak. Méltó bekoronázása volt ez ünnepegeknak, amikor főispánunk és Pertich Mihály, a humanitás egyik volt bajnokának

Vojnich Imrének arcképe előtt könnyekre indították a megemlékezés erejével az édes anyát és az ott lévő meghatott közönséget.

Majdnem 3 óra délután volt már, amidőn körülbelül az a közönség, amely a gymnasium disztermét megtöltötte megjelent a Casinó disztermében rendezett banketten.

Száznál többen jelentek meg a fényes teremben, amely szinte tündökölt a szebbnél szebb toalettektől.

Csupa virág és illat volt ez a terem. Az asztalok terítékeinek valamennyije gazdára talált. A casinó vendéglőse is remekelt ez alkalommal a kiszolgálás pontosságával, az izléses kiállítással és a kitünő étrenddel.

Az étrend következő volt:

A Fehér-Kereszt-Egyelet Orsz. Lelenczház Egyesület szabadkai Flókja által alapított gyermekmenhely ünnepélyes megnyitás alkalmával tartott diszbed étrendje:

Barna leves rántott borsóval
Fogas és tok lartár mártással
Angol vesepecsenye kórtíve
Malaczsült
Pulykasült
Vegyes saláta
Kompót
Francia budding chateauval
Vegyes torták
Fagyalt

Az asztalfőn a főispán presidealt és a harmadik fogas után lelkes felkőszöntőt mondott a királyra. Az egész közönség állva hallgatta meg a legelső magyar emberre mondott szép dikciót. Pertich Mihály a miniszterelnököt, Tabody József: Vojnich Szemző Jozefát, Birkass Szuchich Adriennét és Morvai Akosnét kőszöntötte fel; Dr. Balogh Ignác alelnökökre. Dr. Balogh Lajos a főispánra, dr. Piller Arthur a törvényhatóságra és Mamuzsits Lázár polgármesterre emelte poharát, Tabody József ezután a szabadkai sajtót kőszöntötte fel kis lelkes beszédében. Tabody József felkőszöntőjére dr. Csillag Károly válaszolt, aki egyuttal a közönség felkérésére itt is elszaválta alkalmi költeményét. A bankett befejezése után vig táncmultság folyt a casinó termeiben. A jelenvolt hölgyek névsorát itt adjuk:

Asszonyok: özv. Kuzmanovich Sándorné, özv. Kovacsics Károlyné, Morvai Akosné, Pertich Mihályné, Mamuzsits Lázárné, Paukovich Andorné, Birkass Gyuláné, Mánits Péterné, id. Frankl Istvánné, Dr. Váli Dezsőné Raskó Istvánné, Iványi Ödönné, Regényi Lajosné, Bkefő Gyuláné, Skozza Zoltánné, Taussig Vilmosné, Kortész Sándorné, Dembitz Lajosné, Frankl Istvánné, özv. Geiger Adolfné, Kunetz Albertné, Dr. Antunovits Józsefné, Milassin Antalné, Dr. Biró Károlyné Karácsonyi Árpádné.

Leányok: Paukovits Szerén, Kuzmanovits Margit, Szabados Ilona, Váli Őrsike, Magyar Ilona, Taussig Irén, Vojnits Eta, Vojnits Ilona, Pertich Etti.

Az ünnepély lefolyása alatt üdvözölő táviratok érkeztek a szérhoza minden irányából. A nevezetesebbek közül felemlítjük a következőket:

«A mai ünnepélyhez őszinte szerencse-kívánatát és hazafias üdvözlését küldi»

Darányi Ignác.

Gyermekmenhelyük megnyitása alkalmából mai nappal lefolyó ünnepegeiken csak szellemileg vehetvén részt, a távolból is Isten áldását kívánom a keresztényi szereteten alapult egyesületük jövőbeli működéséhez.

Báré Vojnits.

üdvözölő táviratok érkeztek még: A belügy-minister, Karácsonyi alispán, Dr. Hegedűs Aladár bajai polgármester, Dr. Major, Lukács György főispán, a békésmegyei tehér kereszt egyesület elnökétől.

Az ünnepély teljesen és méltóan fejezte be az a fényes estély, amelyet ö. v. Vojnits Szemző Jozefa urhölgy a vendégek és a közreműködők tiszteletére tegnap este adott.

A szabadkai kereskedelmi egyesület Hegedűs miniszternél.

— Saját tudósítónktól. —

Hegedűs Sándor dr. kereskedelmi miniszter tegnap vasárnap délután 1 órakor fogadta saját lakásán a szabadkai kereskedelmi egyesület 13 tagját, akik átadták a miniszternek az egyesület disztagságáról szóló oklevelet egyuttal tegnapi lapunkban közölt memorandum tárgyában is felvilágosítással szolgáltak. A küldöttség tagjai voltak: ifj. Vojnich Sándor és Veres Béla országgyűlési képviselők, Prokisch Ferencz elnök, az Osztrák-magyar bank fiókintézetének főnöke. Gyelmis Gerő alelnök, a szabadkai általános takarékpénztár igazgatója. Hartmann Rafael alelnök, a Hartmann és Conen kiviteli cz. belfagja. Dr. Billitz Hugó titkár, ügyvéd. Conen Vilmos a Hartmann és Conen kiviteli czég belfagja. Deutsch Zsigmond gabonakereskedő. Freudenberg Zsigmond fakereskedő és sertéshizláló. Jakobcsics Imre az Osztrák-magyar bank tisztviselője. Kovács János a Közgazdasági bank főkönyvelője. Rottmann Imre vasbutorgyáros. Sztojkovits Dusan fűszerkereskedő. Varga Károly a Szabadkai gazdák és iparosok hitelintézete r. t. elnöke. Weisz Ferencz sertéshizláló.

A küldöttség tagjait a miniszter fogadószobájában fogadta és Prokisch Ferencz elnök a következő beszédben üdvözölte:

«A szabadkai kereskedelmi egyesület megbízásából és annak képv. seletében megjelentünk Nagyméltóságod előtt, hogy a legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésünkön hozott egyhangu határozatból kifolyólag diszelnökünké történt megválasztásáról kiállított oklevelet Excellenciának átnyujtsuk. Igen kérjük Nagyméltóságodat, tegyen kegyes legmélyebben érzett tiszteletünk ezen látható kifejezését ép oly szívesen fogadni, mint milyen szívesen fogadta diszközgyűlésünkön ezen megválasztásról szóló bejelentésemet.

Nagyméltóságodnak a reánk és a szabadkai kereskedők összességére nézve a magas látogatás által örökké emlékezetessé lett a diszközgyűlésen tett ama jóindulatu kijelentése, hogy kéréseinkkel bármikor is egyenesen Kegelemességed elé léphetünk: felbátorított bennünket arra, hogy ezen kegyesen engedélyezett kihallgatást arra is használjuk fel, hogy a szabadkai kereskedői világ néhány kérésével Nagyméltóságod elé járuljunk. Mi ezen kéréseinket egy emlékiratba foglalva Excellenciának ezennel átnyujtjuk, kérjük, hogy azokat kegyesen megvizsgálni és magas belátása és a lehetőség szerint kedvezően elintézni méltóztatssék.

Mi ezen memorandum megszerkesztésénél teljes figyelemmel voltunk az ország pénzügyi helyzetére s éppen ezért nem kérünk nagyobb anyagi áldozatokat, sőt reámutatunk, oly állapotra is, melynek megváltoztatása a magyar államvasutak jövedelmét emelni képes volna. Legalázatosabb kéréseink kiterjeszked-

nek: Szabadka—Budapesti és a Szabadka Bécsi relációkban fennálló, Szabadkára hátrányos tarifákra, melyeknek a többi viteldijakhoz való arányosításért esedezünk;

kérünk B-B-vármegye részére Szabadka székhelyi egy kereskedelmi és iparkamara felállítását;

Kérünk a magas kormány támogatásával egy városunkban felállítandó kereskedelmi iskolát, hogy a helybeli ifjuság azon része, mely magában a kereskedői pályára hivatottságot vagy kedvet érez — a szükséges szakoktatást szülővárosában nyerhesse, mivel nem áll minden szülőnek tehetségében fiát drága pénzért más városban iskolába járattatni;

végül alázattal kérjük Nméltóságodat, legyen egyes esetben ha a fennálló vasuti üzletvezetőségek mellé újabbak felállítását elrendeli, Szabadka városát, mint az ország harmadik városát figyelembe venni, illetve az olyant oda visszahelyezni;

felbátorított bennünket ezek előterjesztésére még Nméltóságodnak a képviselőházban legutóbb elmondott nagy és hazafias beszéde is, melyből legnagyobb örömmünkre megtudtuk azt is, hogy Excellenciád a vidéki városok szellemi és anyagi fejlődését hathatósan támogatni akarja. Ezen nyilatkozata végtelenül lekötözte ezen város lakosait; a mi részünkről fogadjuk ezért legalázatosabb köszönetünket. Ezáltal is bátorkodom kérni Excell., hogy egyesületünk iránt tanúsított jóakarát továbbra is fenntartani kegyeskedjék.

Miniszter megköszönte a szíves megemlékezést örömmel üdvözi a megjelenteket és átveszi az oklevelet és azt kedves emlékül megőrzi. Ami a memorandumban kifejezett kívánalmakat illeti s melyek előtte már ismeretesek azokra megjegyzi, hogy minden egyes pontot adandó alkalommal és az általa tervekbe vett reformok keretébe lehetőség szerint beleilleszteni, illetőleg az óhajokat, melyekről tudja, hogy azok csakis a közérdek szolgálatában lettek neki előterjesztve figyelembe venni hajlandó lesz. (A miniszter szavait lelkesen megélték.)

A kihallgatás után a miniszter bemutatatta a küldöttség tagjait. Ezután bevezette a küldöttséget dolgozószobájába, hol azt bemutatatta családjának, és a miniszter és neje rendkívül szívesen beszéltek a szabadkaiakkal. Rövid idő múlva az egész társaság átvonult az ebédlőbe, hol asztalhoz ültek. Ezen ebéden a küldöttség tagjain kívül résztvettek a miniszter családja nevezetesen a ház urnője, a miniszter fia dr. Hegedűs Loránt orsz. képviselő, ifj. Hegedűs Sándor és a házi kisasszony a bájos Rózsika; továbbá Szabadka város két orsz. képviselője Vermes Béla és Vojnics Sándor és Vértessy Kálmán m. oszt. tanácsos. A rendkívül fényes ebéd alatt a pezsgőnél Hegedűs miniszter felköszöntötte a Szabadkai kereskedelmi egyesületet és annak, valamint Szabadka városának jólétére és felvirágzására ültette poharát. A miniszter beszédére Gyelmis Gerő egyesületi alelnök szép, tartalmas és rendkívül hatásos felköszöntővel válaszolt és éllette a minisztert mint az egyesület diszelnökét és mint azon kormány munkás és fáradhatatlan tagját »mely kormány« — úgy mond — »a nemzeti színű zászlóra ráírta a jog, törvény és igazság jelszót és mely zászlónak egyik lelkes harcosa Hegedűs Sándor«. Utána felszólalt Vermes Béla orsz. képviselő, ki a ház urnőjére és annak családjára emelte poharát. Asztalbontás után a társaság ismét a miniszter dolgozószobájába ment, hol feketekávé

és szivarfüst mellett a miniszter tár. algás közben rátért a memorandumra és a jelenlevőkhez több arra vonatkozó kérdést intézett. A válaszokat és felvilágosításokat a miniszter érdeklődéssel vette és midőn a küldöttség úgy 4 óra felé elhagyta a vendégszerető házat azon benyomással távozott, hogy az egyesület ügyét, melyek egyszersmind Szabadka és annak vidékének ügyei, jó kezekbe tette le. A küldöttség több tagja még az esteli vattal hazatért.

Különfélék.

— **Erzsébet királyné emléke.** Boldogult Nagyasszonyunk Erzsébet királyné névnapja emlékeül ma délelőtt 10 órakor a Szent-Teréz egyházban Szent mise volt, amelyen az egyesületek és testületek ugyszintén a városi hatóság vett részt. 11 órakor a gymnasium dísztermében gyászünnepély volt. A megnyitó beszédet Kosztolányi Árpád gymn. igazgató tartotta, melynek befejeztével a gymn. énekkar „Kit szívünk hűn ölel“ című gyászdalt énekelt. „Erzsébet“ című Sajó Sándor költeményét Vida János VII. oszt. tanuló szavalta. M. rey Ágost főgymn. tanár emlékbeszédet tartott elhunyt királynénk fölé. Balla Miklósnak „Erzsébet királyné“ című költeményét Krausz Ármán V. oszt. tanuló szavalta. Végül a gymn. ifjusága a Hymnuszt énekelt el, melyvel a magasztos ünnepély befejezést nyert.

Ugyancsak ma délelőtt az izr. népiskolákon is tartottak Erzsébet emlékünnepélyt.

— **Közgyűlés.** Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága november hó 22-én d. e. 9 órakor a »Pest-város«-hoz címzett szálloda nagytermében Schmausz Endre főispán elnöklele alatt ülést tart.

— **Hangverseny.** A vakokat gyámolító országos egyesületi vakokból álló világhírű zenekar ma ide érkezett és folyó hó 20, 21 és 22-én a Nemzeti Szálló kávéházában nagy hangversenyt rendez Braun N. híres kishögös közreműködése mellett.

— **Leszavazott névmagyarosítás.** Bács Petrovosszellő községének képviselőtestületéhez leirt a belügyminiszter, hogy a község nevét Péterrére magyarosítsa, amely már a községnek régi neve volt. A képviselőtestület a napokban foglalkozott a névmagyarosítás kérdésével és 11 szavazattal 10 ellenében elhatározták, hogy a régi Petrovosszellő név mellett maradnak. A határozat csakugyan rávall a község szerb lakóira.

— **Az ál Odeschalchi herczeget elfolncozták.** Nemrég megirtuk, hogy Simai Gyulát, az országos szélhámóst, aki Szabadkán Odeschalchi herczeg név alatt szerepelt és mikor a rendőrség rájött a szédelésre, megugrott, a csendőrség elfogta. Elhozták Szabadkára a kir. ügyészség börtönébe és megindult ellene a vizsgálat Schier Lina nevelőnő kárára elkövetett lopás miatt. Időközben a megkárosult nevelőnő Friedlandba utazott, illetőségi helyére. Minthogy a vád csak magánpanaszra tartható fön, a rendőrség táviratozott a kalandos nevelőnő illetőségi helyére, hogy a vádat fönntartja-e? A válasz megérkezett, hogy címzett ismeretlen. Az ál Odeschalchi herczeget szabadon bocsátották, de elfolnczolásáig a rendőrség börtönébe helyezték, ahonnan tegnap kényszerutlevéllel küldték illetőségi helyére, Bihar-Besenyőre, ahol tovább is rendőri megfigyelés alatt marad.

— **Kóborczigányok garázdálkodása.** A bács-almási járásban sátoros cigányok garázdálkodása oly nagy mérveket öltött, hogy a községek lakóit rettegésben tartják. Jankovác községben a napokban Agócs István tehetős gazda házába az ablakon keresztül behatoltak s körülbelül 3000 korona értékű selyem, ágynemű és készpénzt elvittek. A csendőrség a betörések elkövetésével a cigányokat gyanúsította s nyomban el is fogta a község határában tartózkodó cigány karavánt. de a legerélyesebb vallatás dacára sem ismerték be a betöréses lopásokat. A csendőrség a beszerzett adatok alapján a cigányokat letartóztatta s a bács-almási járásbírószághoz kísérte.

— **Gyilkosság kártyázás közben.** Bácsföldvár egyik kocsmájában vígan járt a ferbli Jankovits Kuzman és Molnár Péter földművesek között. Kártyázás közben a partnerek összeveszttek, mire Jankovits dühbe jött elővette zsebkését markolatig dőtte Molnár szívébe, aki ott a helyszínen menten meghalt. A gyilkost a rendőrség elfogta, és az újvidéki kir. törvényszék börtönébe kísérte.

— **Öngyilkosság a rendőrség börtönében.** Ribli Ferenc bajai napszámot a rendőrség lopás miatt egy napi elzárásra ítélte. A szabadságvesztés feletti elkeseredésében elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Elővette zsebkendőjét és mialatt fegyencztársai aludtak a börtönajtó vasára felakasztotta magát. Reggelre már kihűlt tetemét találták fel.

— **Feldúlt őskori sírok.** Az apatini (Bács-megye) környékén fölfedezett őskori avar sírokat vakmerő módon rabolták meg szentségtelen kezek. Nauzer Károly S. csont és ronggyűjtő feldulta a sírokat és az azokból az őskorból ott maradt emberi és állati csontokat kiszedte profán üzletéhez. A sírok feldúlója ellen a rendőrség megtette a fejjelentést.

— **Asszonyok, lányok, kiket jövendőjük érdekel,** hozassák meg Zit-El-Lohia most megjelnet szellemes jósló könyvét. Rendkívül szenziós! 1 korona beküldése ellenében (bélyegeken is) bérmentve zárt borítékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolczon. Utánvétellel 40 fillérrel több.

Halál az őrhelyen.

— Saját tudósítónktól —

Lövés dördült el szombaton éjjel után a sötét utcán, mely lövés egy szerencsétlen asszonyt tett özvegygyé és három gyermeket árvává. A lövés véletlen szerencsétlenség folytán keletkezett és kioltotta és becsületes és kölelességtudó rendőr életét.

Szkala Pál II. osztályu rendőr mintegy 6 év előtt állt be a rendőrség terhes szolgálatába. Dolgait híven elvégezte, soha semmi panasz nem merült fel ellene.

Szombaton este 8 órakor az 5. sz. őrhelyére ment Szkala, mely Skozza tüzelőpáncsnak házától a takarékpénztár és népbank épületéig terjed.

Éjjel 12 óráig többször bejárta ezt az utat s mikor 12 órakor az őrváltásra került a a sor Csipak Sándor a felváltó rendőr mintegy 35 lépésnyi távolságra volt Szkalától, amikor erős durranást hallott, gyorsan odafutott és ott látta a földön szerencsétlen társát, mellől patagzott a vér, nagy szolgálati revolvere ott hevert mellette.

Eleinte öngyilkosságra gondolt, de vizsgálat mást derített ki — véletlen szerencsétlenséget

Csipek Sándor rendőr azonnal értesítette a rendőrséget és a mentőket. Wenzel Lajos önk. tűzoltóparancsnok, Dr. Váli Dezső orvos és az ügyeletes rendőrmester a mentőkkel együtt megjelentek a helyszínen, az orvos és a mentők az első segélyben részesítették azután fellették a kocsira és a kózkórházba vitték, ahol egy órai kintlódás után meghalt.

A megejtett vizsgálat a szerencsétlenség valószínű okát a következőkben derítette ki:

Szkala Pál az elhunyt rendőr amikor a 12 óra közeledett, lehat amikor felváltani kellett, leoldozta oldaláról a szolgálati revolvert tartó szíjat, melynek egyik vége kicsuszolt kezéből úgy, hogy a töltött revolver, mely tokban volt lecsuszott a szíjjáról és a földre esett. Szkala utána nyult s abban a pillanatban dördült el a lóvs, mely a tokot szétvetette és a golyó a rendőr mellébe fúródott.

Holttestét ma boncolták fel.

A szerencsétlen család iránt általános a részvét.

SZINÉSZET.

November 17.

Diszelőadás a színházban. Fehér est! Azzá lette a páholyokat és földszintet ellepő leányserge, valóságos rózsakertté varázsolva a nézőteret, azzá tette az a kereszt, melynek jelvénye alatt némcák leleneket felnevelni, hanem telt házat is lehet összehozni.

Gaál Ferencz zeneszerzőnk művészi kompozíciójával, gondosan és ügyesen hangszerelt ünnepi nyitányával vette kezdetét a diszelőadás, ünneplésül a fehér-kereszt orsz. lelencház-egyesület szabadkai fiókja által alapított gyermekmenhely megnyitásának, folytatta Szabados Ilonka urhölgy, ki Kozma Andor **Fehér-Kereszt** című költeményét szavalla el. Ugy látszik, hogy a színpad, mely mögött minden hamis és festett, kezdetben kissé elfogulttá tette, később azonban mintegy tudatára ébredve annak, hogy a lelencek érdekében száz és száz ember szívét kell megnyernie szavallatával, legyőzte lámpalázat és lelkenk egész melegével annyi őszinte, tiszta érzést vitt szavallatába, hogy ezzel még a címizmust is a lelencek felnevelésének szolgálatába lehetne hajtani. Szavallatát háromszor felhangzó viharos taps jutalmazta, mely után újra felgördült a függöny, láthatóvá téve az előtérben hegyes kőszirteken botorkáló szegény nőt, kinek arczáról leri a küzdelem, melyet lelkeben vív az elszántság az anyai szeretettel s mely azt fejezi ki, hogy magával rántsa-e az enyészetbe rongyokba burkolt kisedét is; a küzdelem eredményét árulja el a háttérben feltűnő könyörület angyala védőszárnyaival takarva, a fehér-keresztlőva a megmentett lelencket.

Nem kutatjuk, ki volt ezen egyébként már vászonra vetett alkalmi képlet rendezője, megérdemelte volna azonban, hogy neve a színpadon kitüntessék.

Az előadást **Szulamith**-tal fejezték be, azonban az eddiginél szerencsétlenebb szerepkiosztással, amennyiben Absolon szerepében Papp helyett **Farkas** énekelt.

November 18.

Vén bakancsos és fia a huszárral A vasárnap publicum kitűnően mulatott **Ferenczy** (Ficzi) ügyes maszkián, egyebekben azonban az előadás parin alul volt. Az énekkar állandó hadilábon volt a zenekarral, hol az egyik, hol a másik volt az üldöző. Majdnem ugyanazt mondhatjuk **Szepeasy** (Lidi) énekéről, aki

annyi fáradságot sem vett magának, hogy néhány stóféből álló énekszövegét megtanulta volna. Pedig úgy tudjuk, hogy a kisasszony néhány nap óta egyellenegy előadásban sem vett részt. Nagyon kellellenül énekelt Papp (Laczi) is, ki vagy nem akart énekelni, vagy pedig indispositióval küzdött. Feltehető róla az alternatíva utóbbi részét, mert nem akaruk elbírni, hogy meglepedkezett volna arról, hogy a színésznek nemcsak szerződési, hanem a publikum iránti kötelezettségei is vannak. Barothy Tóth és Rátkay elég jók voltak.

Műsor változás. **Torossy** indispositiója folytán a ma estére hirdetett **Három pár cipő** helyett a **Sabin nők érablása** című vígjátékot adják.

— **Kubelik Jan** a Bácskában. Kubelik Jan a világhírű hegedűművész, aki már egy alkalommal volt is a Bácskában, hangverseny köntűtán ismét visszatér. F. hó 28 án Ujvidéken hangversenyez a Dungserszky-féle színházban. Onnan Szabadkára jön, ahol első fellépése alkalmával is zuffolt házra és lelkes közönségre talál.

MŰSOR:

Kedden: »Nap és hold» operette.
Szerdán: »Kadét kisasszony.» Operette.
Csütörtökön: »Válás után.» Vígjáték.
Pénteken: »Párisi rongyszédők.» Színmű.
Szombaton: »Gésák.» Operette
Vasárnap: d. u. »Tót legény Amerikában.» Énekes bűvész. [kaphat bűvészet.]

Vasárnap: este. »Huzársin.» Népszínmű.

1280 szám 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 3742/900. számú végzése által Közigazgatási bank részvényi társaság javára dr. Wohl József és neje szabadkai lakosok ellen 570 kor. tőke ennek 1899 évi december hó 22-ik napától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 94 korona 66 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával jöhírlag lefoglalt és 1340 korra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 528/9. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Szabadkán VII. kör 33 hsz. a leendő eszközlésére 1900. évi december hó 3-ik napjának délelőlt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Kelt Szabadkán, 1900 évi november hó 15.

Bende Ignác kir. bir. végrehajtó.

Borsepröt
azonnal átvehető

keres megvételre jó árért

Frank Sándor

SZABADKÁN, VI. KÖR, MIKLÓS-UTCA 42. SZ.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása legfeljebb 60 fill. érbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fill. érbe, vastagabb betűből 8 fill. érbe kerül. Értesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való belyeg melléklendő.

Jessék hirdetni.

Itt e helyen hirdethető Minden a világon Hogy kinek kell francia bonn Telen avagy nyáron Akinek nincs jégszekrénye Avagy nevelője Apróhirdetések útján Kaphat még belőle; Ki elveszté arany láncát S akarja találni Nem kell annak csak e laphoz Ide elstátalni. S véletlenül két láncot kap S arany órák rája. Pedig milyen rettenetes Olcsó ennek ára! Azért tehát hirdessenek Mindegyféle ólou. Ha van eladó szongora Akármilyen ólou Tyúkszemvágót ha keresnek Avagy színyogháló, Vagy ki udvarlónak akar Egy eleven barát Az csak ide jöjjön a egy pár Hatosnak fejében Mindent adhat mindent [kaphat Olcsón jól és szépen!

kiadók.

Egy boltberendezéshez való

ÁLVÁNY

egészben vagy részben eladó.

VII. kör Bognár-u. 25.

Fáklya

kapható bármily mennyiségben

Pudler B. díszítőnél.

(Kazinczy utca)

Olcsó kenyér!

Zisza kezelés. Nem szükséges süttetni, mert olcsó! és jól lehet kapni.

Naponta

Friss kenyér

kilónként 341
fehér kenyér 22 fill.
házi fél barna 18 fill.
roszos kenyér 18 fill.

Mónus István

kenyérstúdiójában Kossuth-utca Szécsényi kávéházzal szemben és Rudis-utczal volt üzlethelyiségemben, jelenleg
KÖNIGRIZA üzletében.

Bélyegjegyek

és

váltó-ürlap

megrendelések

100 darabonként 1 koronáért

kapható

Krausz és Fischer

könyvnyomdájában.

1926./1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a h.-m.-vásárhelyi kir. jbiróság 1900. Sp. IV. 232 számú végzése által Weinberger Simon javára Schwimer Márk ellen 59 kor. 20 fill. tőke, ennek 1900. évi április hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 57 kor. 89 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 698 kor. — fill.-re becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900 V. 1507 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Szabadkán, VII. kör 47 ház szám a leendő eszközlésére 1900-ik évi november hó 29-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Kelt Szabadkán 1900 évi november hó 10 napján.

Csernyus Zsigmond
kir. bir. végrehajtó.